

3

A keresztt tehát harsogja: Jézus kimondta Atyjának "igenjét", az Atya pedig igenlését fejezte ki annak feltámadásában, aki életét adta barátaiért.

8

*A napsugaras házak vályogfalai-
ból árad ki az ősi város lelke.
Hamarabb visszahoztuk a ferenceseket,
mint hogy a kolostort valódi birtokként
lakhatták volna be.*

8

*Régi adósságomat törleszttem ezzel
az írással, amikor visszatekintek
az egész rend provinciái nevelési
és tanulmányi titkárainak a 2002
októberében Assisiben tartott
kongresszusára.*

11

*Majsai János Mór négy év hiján
egy évszázadot felölelő életpályá-
ja rendkívül tartalmas, tanulsá-
gos. Mór atya olyan ember volt,
aki bármihez nyúlt, mindig óriási
tenni akarással, jószándékkal
tette azt, és hatalmas erővel kiüz-
dött céljai megvalósításáért. Nem
rajta állt, hogy a mégoly nemes
kezdemények is félbe maradtak,
soha meg nem valósulhattak.*

fr. Németh Pelbárt OFM

A MEGSZÓLÍTÁS EVANGÉLIUMA

A mi Urunk az élő Krisztus, jobban mondván a feltámadott Krisztus, "aki az Atyától született az idők kezdete előtt. Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól... értünk keresztre feszítették, kínhalált szenvedett és eltemették. Harmadnapra föltámadott az Írások szerint". Az egyház számára fontos ugyan a Jézus földi napjairól szóló hagyomány, mégsem egy halott ember egykori szavaira és tetteire való emlékezésből él. Nem is egyszerűen arra számít, hogy a jézusi "ügy" folytatódik. Hogyan is folytatódhatna, ha Jézus maga nem volna itt, és nem folytatná? Hogyan hívhatnánk őt segítségül (Róm 10,12.14; 1Kor 1,2), és hogyan borulhatnánk le színe előtt (Mt 28,9; Jel 5,8), ha csak egy tegnapi hős volna? "Az Úr valóban feltámadt" (Lk 24,34). Jézus feltámadása megszólító hatású csoda, és ebben sűrűsödik össze teljes egységgé és jelenik meg előttünk Jézus életének voltaképpeni értelme.

A feltámadás, ahogy Rahner mondja: "a konkrét emberi egzisztencia végérvényes megmentését jelenti Isten által és Isten előtt... ami így nem megy folyton tovább az egyik ürességből a másikba, és nem semmisül meg". Ezt a keresztség hitének alapját képező eseményt csak a keresztyén forrásokból lehet igazolni. Mióta Krisztus

életre kelt "mint elsőszülött a holtak közül", hitünk központjává és reményünké váltak az Ószövetségben megfogalmazott gondolatok is, így hát nem hagyhatjuk figyelmen kívül ezeket a formulákat. Az ószövetségi nép korában az egyén feltámadásának nem volt központi jelentősége, csupán nyomokban ismerhető fel. A természetű vallásokban meglévő istenekhez képest, melyek meghalnak és feltámadnak, Jahve egészen más: Ő örök. Mivel Izrael számára az egyén sajátos életénél hangsúlyosabb volt a kollektív tudat, így a feltámadás fogalma is az egész népre vonatkozott, az eszkatológikus megújulásra. Konkrétan először az intertestamentális korban jelenik meg a feltámadás egyénre vonatkozó fogalma. Úgy tűnik, hogy idáig nyúlik vissza az Újszövetség feltámadásról alkotott fogalma.

Jézus tanításában már jelen volt egy feltámadás-szemlélet, ami a farizeusi felfogást képviselte a szaduceusokkal szemben (Mt 22,23sk). Míg a katolikus levelek nem is foglalkoznak az egyén feltámadásával, Pálnál központi helyet foglal el (ApCsel 17,18sk; 23,6; 26,23; 28,20). Pál gondolkodása a farizeusi feltámadás-szemléletben gyökerezik, melyet a legrészletesebben az 1Kor 15-ben fejt ki. Mivel Krisztus a holtak közül elsőként támadt fel, úgy feltámadásának kollektív érvénye van. Amint Ádámban minden ember meghal, úgy Krisztusban

minden ember élni fog. "A keresztség összekapcsol Krisztussal, és nemcsak az eljövendő feltámadásra nézve ad garanciát, hanem ez a hívők számára azt jelenti, hogy már a jelen világban is részesülnek a feltámadás valóságában.... Pál tanításainak jellegzetessége, hogy bár minden ember feltámadásáról beszél, mondanivalója mégis elsődlegesen a Krisztusban hívőknek ill. a megkeresztelkedetteknek szól." Pál nem kapcsolja össze a feltámadást az utolsó ítélettel, ami annyit jelent, hogy a Krisztusban való feltámadás az üdvösséget jelenti.

Az Újszövetség az a tágabb szöveggörnyezet, melyben megtalálható, és ami miatt "eseménynek" lehet nevezni a feltámadást. A közvetlen szöveggörnyezetet pedig azok a veretes mondatok adják, melyeket egyrésztől hitvallás-formuláknak másrésztől pedig feltámadás-elbeszéléseknek hívhatunk. A legkorábbi újszövetségi hitvallásformulák: a Róm 10,9: "Jézus az Úr! - Isten feltámasztotta őt halottaiból", vagy pedig a bővebb úgynevezett kateketikai formula: "Krisztus meghalt a bűneinkért az Írások szerint, eltemették, és harmadnapon feltámadt, az Írások szerint" (1Kor 15,3-4). A halálból való feltámadás az Atya pecsétje Fián, melyet a Szentlélek közvetített. A Megfeszített meghalt, hogy feltámadjon, és a Feltámadott úgy él örökké, mint 'megfeszített' (Jel 5,6). Így a kereszt és a feltámadás nagyon szorosan összekapcsolódik. Jézus életének nem új fejezete kezdődött feltámadásával, hanem osztatlan, egyszeri életének marandandó, megmentett véglegessége. Radikális döntés volt az, hogy

a tanítványok elfogadták a "jézusi küldetést", amit a megfeszítés után újra meg kellett fogalmazniuk. A kereszt bizonyos tekintetben még egyszer döntés elé állította... a gyülekezetnek le kel-

lett győznie a kereszt botrányát, és ezt a húsvéti hitben tette meg.

A helyes értelmezéshez szükségünk van a fogalmak tisztázásához: A "felkelek/feltámadok" igére az Újszövetség két szót használ: 1) anisztémi 2) egeiró. A feltámadás-elbeszélések egyik kulcsszava az égerthén (felkeltetett, feltámasztatott), mint passivum divinum értendő, tehát Isten munkájának körülírásáról van szó. Bár az újszövetségi koiné-görög gyakran használja a szenvedő formákat mediális vagy cselekvő jelentéssel, így a passzív égerthén nem utal mindig és szükségesképpen az Atya cselekvésére, hanem sokszor mediális ill. az aktív helyett áll. Ez egyben utalhat Jézus istenségére is: Jézus önerőből támadt fel. Mert hiszen, ha Isten csak utólag azonosulna a minden jel szerint elbukott hirdetővel, akkor Jézus nem lenne több mint egy példa, melyen Isten megmutatja, hogy

nem hagy a halálban egy olyan embert, aki mindvégig hűséges volt hozzá. Isten szeretete éppen azért feltétlen, mert azok közreműködése nélkül, akikre vonatkozik, nem valósíthatja meg azt, amit feltétlenül el akar élni. A "feltámadás" fogalmával jelölt esemény jelentősége csak annak válik hozzáférhetővé, aki az inkarnációra is figyel: az Istennek egy meghatározott ember végességében megvalósuló önközlésére. Hiszen ha önközlésében a háromságos Isten egyszer s mindenkorra önmagát közölte, akkor a feltámadáskor nem Isten tett valamit a halott Jézussal, hanem ez az ember tett valamit Istennel való egységénél fogva. A kora-keresztény kereszt-ségi liturgia használta a "támadj fel" felszólítást, mely átvitt értelemben azt jelentette, hogy a Krisztusban megkeresztelt ember meghal, majd pedig részt kap a feltámadásból. Egyedülálló eseményről van tehát szó, melyet nem tudunk semmilyen élményünkkel összehasonlítani, még a saját feltámadásunkba vetett transzcendentális reménnyel sem. Furcsa dialektikával mutatják be a Feltámadott megjelenéseit az evangéliumok. Látják őt, de mégsem ismerik fel, megjelenik, és ugyanakkor eltűnik. Hagyja, hogy megtapintsák és mégsem olyan testben van jelen, mint eddig. Ő úton van. Atyja felé mozog, az Atya pedig Jézus felé. Így mondhatjuk: Jézus Krisztus feltámadása nem más, mint a halott Jézus Krisztus felemelkedése Isten életének erejébe. Nem szemlélhetjük a Feltámadott Urat semleges szemmel, mert a jelenések azt fejezik ki, hogy Jézus teljesen megragadott, megrendített és lefoglalt valakit,

annyira, hogy felébredt benne a hit. Hívő látásra, hitben való tapasztalatra van szükségünk ahhoz, hogy találkozzunk a Lélekben jelenlévő Krisztussal. Összefoglalva tehát azt kell mondani, hogy Jézus nem a tanítványok hitében támadt fel, hanem Krisztus jelenlévő valósága alapozta meg a tanítványok hitét, valamint hogy Jézus halálában végérvényesen, valóságosan elérkezett az Isten Ország.

Tudjuk milyen hosszú időre és mennyi szellemi energiára volt szükség ahhoz, hogy a Jézus Krisztusról megalkotott hitünket, tiszta fogalmakba öntsék. Szenteljünk viszont egy kis figyelmet a nikaiai hitvallás második cikkelyének, mely Jézus egész működését ebben a mondatban foglalja össze: értünk emberekért, a mi üdvösségünkért. Minden egyes szóban reményteljes jövőnket, feltámadásunkat látjuk. Mert minden értünk történt. Így lett a feltámadás "üdvösségünk szimbóluma", azaz végleges életünk teljessége, élet- és szeretetkapcsolat Istennel és mindenkivel. A kereszttel tehát harsogja: Jézus kimondta Atyjának "igenjét", az Atya pedig igenlését fejezte ki annak feltámadásában, aki életét adta barátaiért. A jánosi mondat: "Amikor pedig eljön az igazság Lelke, ő elvezet majd titeket a teljes igazságra" egy igen erős reflexióra és a feltámadás üzenetének elmélyülésére enged következtetni. De mit is jelent valójában az üdvösségszerző szó? Valami haragos Isten, aki annyira haragszik, hogy csak egy isteni nagy engesztelés tudja őt megbékíteni - nem hinném. Mit jelenthetett Jézus számára a halál? Ő, aki a Lélek szerint életre kelt, a halálban született újjá, hogy

beteljesülhessen a betlehemi születés. Halála és feltámadása által lett Isten Fia. Őelőtte hajol meg minden térd és minden nyelv Őrá esküszik. Ezek csak az Istennek kijáró szavak, melyeket a Filippi levél Jézusra vonatkoztat. Ő feltámadt és reményt adott nekünk. Pál nem Jézus feltámadásából vezeti le a mi feltámadásunkat, hanem éppen fordítva: ha nincs feltámadás, akkor Krisztus sem támadt fel! Jézus feltámadása tehát nem egy megtörtént esemény, hanem egy élő, éltető folyamat, mely nyitott a jövőre és magában foglalja az egész világot, hogy benne jöjjön el az új ég és az új föld, a szabadság országa. Jézus nem csupán életét adta értünk, hanem életét adja, és békét szerez a világnak, hogy Benne és Általa forduljon Isten hozzánk. A keresztény remény nem tévesztendő össze a világból való meneküléssel, mert az örök életbe vetett remény az élőkhöz fordít és arra ösztönöz, hogy olyanokat tegyünk, melyek a "minden mindenben"-Istenhez vezet minket. A remény határozza meg új Krisztus-létünket, amely nem valami mágikus erőt kölcsönöz számunkra, csupán megadja azt az erőt, hogy rábízhadjuk magunkat erre az új valóságra, a feltámadás jelenvalóságára, a szabad életre, mely szabad a bűntől, a haláltól és a törvénytől, mert Pál szerint indulatokat szít, holott tisztában van vele, hogy szent és igaz (Róm 7,12).

A húsvét utáni egyház tapasztalata, hogy a feltámadt Úr újra köztünk van és összegyűjt bennünket az Ige és az eucharisztikus asztal körül; övével és övéi között, bár új módon. Ez az asztal az újra-összegyűjtés helye is - a béke

és a kiengesztelődés adásának a helye, melyben megszólít az egy, a feltámadott. Elfordít magunktól, beteges egoizmusunktól, hogy egészen odafordíthassuk magunkat a másik testvér felé a szeretet szabadságában. Akkor találkozzunk vele, ha az embereket nem felületesen szemléljük, a szegényekben és a betegekben. Az Úr sokféle módon meghív minket, hogy találkozzunk vele, higggyünk benne, hagyatkozzunk rá és szeressük. Mert a húsvéti üzenetre való válaszban végülis nem egy igazság igaznak tartásáról, hanem a megfeszített és feltámadt Úrban való egészen személyes, hitből fakadó cselekvésről van szó. A szív hitvallása által az ember beleolvad a feltámadt Úr szemlélésébe, és reménnyel telik el. Mert a Lélek bizonyosságot ad: "Ha tehát a szádall vallod, hogy "Jézus az Úr!", és a szívedben hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt halottaiból, üdvözülsz." (Róm 10,9). Ahhoz, hogy dolgokat észrevegyünk, figyelniük kell. Ha hitünk legnagyobb titkát akarom megérteni, a hitemre, a "hit szemére" van szükségem, arra az egyszerű szemre, melyről Jézus maga tanít: "Áldalak téged, Atyám, mennynek és földnek Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és okosak elől, és feltártad a kicsinyek előtt." (Lk 10,21). Egy rahneri gondolattal fejezem be: Ha bizalommal hiszed, hogy a názáreti Jézus életében, tanításában, halálában, végső győzelmében Isten önmagát, életét, bocsánatát közölte veled; ha hiszed, hogy ez az ígéret visszafordíthatatlan, felülmúlhatatlan és örök, és erre a hitre építed fel életedet, akkor igaz hitű keresztény leszel, valóban megtalálod és elfogadod Jézust üdvössé-

A "CSIZMA" TETEJÉN

fr. *Berhidai Piusz OFM*

Milánóban eltöltött három hónapomról mesélek el ezt-azt és adok számot - most első-sorban Nektek, de egy kicsit magamnak is.

Történt, hogy január közepén busszal kiutaztam Lombardia központjába (Eurolines, Bp-Milano, van közvetlen járat, 17 óra). Itt jelenleg három rendházu(n)k van, egy a külvárosban (plébániával), kettő bentebb, nagyjából a középkori falak mentén. Ezek közül az egyik Szt. Antal-kegyhely (itt van a provincialát), a másik a történelmi jelentőségű "paradiso di Milano", a Convento di Sant'Angelo, évszázadokon át az észak-itáliai ferenceség központja s így istenes-kulturális, szellemi-lelki műhely is. A hatalmas templom (Angyalos Boldogasszony titulussal) freskói között több Procaccini-alkotás található - műértők ezeket szokták leginkább megemlegetni. A Jóistennek ezt a házát egyébként úgy kellett visszavásárolni a XX. szd. elején az államtól, miután kiállta a középkori háborúknak, Napóleon katonáinak, a felvilágosodásnak s végül az olasz egyesítésnek a viharait. Mindezek után rendbetették a rendházzal együtt, amire fölhúztak még néhány emeletet, és megépítették benne az "Angelicum"-ot (Agostino Gemelli kultúrház-programja folytán), egy nagy színháztermet, ami ma is működik (a Mondo-X Közösség üzemelteti, amelynek a konvent 3-4. emeletén van itáliai központja - erről részletesebben ld. www.mondox.it. Érdemes.)

E történelmi kitérő után talán mondanom se kell, hogy én is ez utóbbi rendházban kaptam szállást három hónapra. Az itt élő testvérek (kb. 15-en) tevékenysége vegyes: többen lelkipásztori munkát végeznek, egy testvér kórházi szakápoló, mások karitatív projecteket irányítanak (ebből igen sok és sokféle van itt; pl. naponta 4-500-an ebédelnek s ugyanannyian vacsoráznak a szegényétkeztetésen, amit csak civil önkéntesek bonyolítanak le... Említésre méltó a bevándorlók

segítése, hajléktalanszálló, afrikai misszió segítése, afrikai gyerekek itáliai örökbefogadása stb), ismét mások a ferences könyvtárat és könyvkiadást csinálják, végül és nem utolsó sorban több testvér a Szent Szív Katolikus Egyetemen tanít, kutat vagy pasztorál. Jó volt látni és -idővel megértve a hozzám beszélőket - megismerni, mit és hogyan csinálnak az ottani testvérek, hogyan élnek, miben áll "forma minorum milánéze".

Minthogy diakónusként voltam kint, ebben a minőségemben is sok értékes tapasztalatot gyűj-

töttem. Pl.: adtam balázsáldást magyarul és meg nem gyújtott gyertyával (mert ha meggyújtott gyertyával adtam volna, akkor talán meg tud égni a hívő haja v. ruhája, akkor meg fizetheti a rend a biztosítót... - ez az eset igen kiábrándító találkozásom volt "a Nyugattal") Hamvaztam is- ezt már olaszul; szolgáltam a miséken, evangéliumot olvastam (és mindig csodáltam a hívek irántam való türelmét, mert ugye a hangsúlyokat gyakran magyarul ejtettem). Az első és harmadik hónapban a Dante Alighieri Társaság nyelviskoláját látogattam, ami ugyanannyira volt a rendháztól, mint a Dóm (20 percre gyalog). Ez utóbbinak a homlokzata egész kint tartózkodásom alatt fel volt állványozva restaurálás miatt, így negyedév után is csak képről ismerem. Így jártam a Scalával is: épp korszerűsítik és átépítik, így hiába volt bennfentes ismerős, aki meg tudta volna mutatni belülről, nem láthattam. (Azonban zenekarát és énekeseit hallhattam egy alkalommal, ami valóban nagyon szép volt. Beethoven: Fidelio c. operáját adták elő a Teatro degli Arcimboldi-ban). A hétvégeken egy-egy testvér elvitt erre-arra világot látni, s ezek az alkalmak nem csak kulturális programok voltak. Így volt módom megismerni pl. a már említett Mondo-X Közösség több házát is, bepillantva mindennapjaikba. Igazán tanulságos volt. Tömören: egy nagyon kemény és munkával teli, fegyelmezett életmód (alkohol, cigi, TV, magnó stb nélkül), valamint a közösségi élet révén 4-5 év alatt drogfüggő, személyiségüket kvázi elvesztett emberek-

ből újra gondolkodni és dönteni képes, szabad emberek válnak. Kiegészítő megjegyzés: a közösségi életet náluk az egymás iránti állandó áldozatkészség és az udvariaskodásmentes őszinteség és nyíltság jelenti túl azon, hogy gyakorlatilag mindig együtt vannak.

Április elején, amikor már kezdett megjönni a hangom (egy olyan rendházban, ahol a testvéri közösség átlagéletkorából és saját életkoromból kifolyólag én voltam a "fanciullo", a 'kölyök'), amikor kezdett kinyílni a csipám (a Szentföldet, Vatikáni zsinatot, afrikai missziót és egyetemi katedrákat megjárta sok tapasztalt "öreg" között), amikor kezdetem élvezni az életet (hiszen a

fontos (?) szavakat már gondolkodás nélkül is ki tudtam mondani)... no, akkor épp vége lett a három hónapnak. Újra csak azt tudom mondani, hogy jó volt látni: hogyan csinálják mások; hogy azért, mert nem úgy csinálnak mindent, mint mi, attól még lehet jó, sőt jobb (vagy adott esetben rossz). Jó volt megismerni és megszeretni embereket gondolataikkal; ötleteikkel, életmódjukkal együtt. Miután a hazaszállításomra érkezett pasztréti alakulat megérkezett, a milánói testvérek nagy fesztát rit tyentve és ajándékokkal elhalmozva (ha annyira kíváncsi vagy: kabát, habitus, egy rakat könyv) elbúcsúztattak.

Az utolsó hetet - Peregrinnel, Bánkkal és Székely Jánossal - Alvernán tölthettem. Igazi luxus volt: papszentelés előtti lelkigyakorlat épp ott, külön lelkigyakorlat-vezetővel stb... Ami igazán ajándék volt számomra, az mégsem a "hely szelleme" (?), inkább az, hogy az elmélkedések során csupa józan és egyszerű (és persze magyar) szót hallottam, meg az is, hogy jókat lehetett járni abban az erdőben, meg hogy az alvernán lakó testvérek valóban úgy élnek, hogy azt a házat valóban nem csak a magukénak tartják (hanem pl. az enyémnek is), és közben nagyon finom cappuccinót tudnak csinálni a kávégéjükön.

VIKINGFÖLDI BESZÁMOLÓ

fr. Dobszay Benedek OFM

-Lassan három hónapja, hogy Stockholmba vagyok, s bár a Foligno-n többször jelentkeztem, mivel nem biztos, hogy azt mindenkit olvassa, most "nem elektronikus formában" is hírt adok magamról.

Mindenek előtt a helyről, ahol élek: Stockholm központjában, a helyi székesegyháztól 2-3 percre lakom, a mexikói missziós kolostorban. Jelenleg öten vagyunk itt: három mexikói, egy holland testvér és jómagam. A mexikóiak a helyi, igen nagy méretű, latin-amerikai kisebbség pasztorációját végzik, a holland testvér pedig még néhány hétig az egyházmegye ökumenikus ügyekkel megbízott teológusa, majd nyugdí-

jazása után Norvégiába költözik, ahol ferences irodalom fordításával fog foglalkozni. Az egyházmegye. amúgy 50 éves múlttra tekint vissza, területe négyszer akkora mint Magyarország, s jelenleg kb. 200 000 hívőt számlál - bár ez a szám dinamikusan növekszik. Az ország papíron 95%-ban luteránus, valójában kb. ugyanannyi a katolikus, mint az evangélikus. Igen érdekes volt látni azokat a luteránus templomokat, ahol, egymás mellett ábrázolják Szent Eriket, Szent Brigittát (a két nagy helyi szentet) és a reformáció helyi elindítóit. Itt így néz ki az ökumenizmus.

Napjaim nagy részét, sokszor a hétvégéket is, munkával töltöm. Az intézet ahol dolgozom csúnya, hosszú nevet visel, ez a Karolinska (Királyi Orvostudományi) Intézet Molekuláris Neurobiológiai egységének

Orvos-biokémiai és Biofizikai részlege. A kérdés amivel foglalkozom, az agykéreg egy sejtcsoportja, valamint az az idegpálya, melyet a marihuana illetve a hasis stimulál; és amelynek egyébként, (drog nélkül is) a fájdalomcsillapításban van szerepe. Emellett mellékágon néhány olyan munkában is részt veszek, amely a Parkinson-kórral foglalkozik, illetve amely idegsejtek ideoda való beültetéséről (transzplantációjáról) szól. Az elmúlt három hónap eredményeként 3-4 cikk állt-áll össze, melyeket mostanában próbálunk eladható állapotba hozni. Szerencsémre a kutatások szinte minden részével sikerül "testközelből" megismerkednem, így módszerismeretem is szépen bővíthet. Érdekes, egyébként, hogy a modern tudományos kutatás mennyire más magatartást követel, mint amilyen kép

a tudósokról az emberek többségében él. Ma komoly munkát csak az tud végezni, aki jól tud kommunikálni, kapcsolatot teremteni, akár sok-sokezer kilométer távolságból is, és aki tud csoportban dolgozni. A magányos tudós alkat, illetve az, aki csak egy módszert használ, ma már nemigen él meg.

Maga Svédország Európa egyik "legfejlettebb" országa.

Gazdaságilag nagyon jól állnak, a szociális hálózatuk kitűnő, nagyon odafigyelnek a környezetükre, a természeti és művészeti értékeikre. Mindazonáltal egy csapásuk van, ez pedig az időjárás. A tél szinte elviselhetetlen errefelé, nem is a hideg, hanem inkább a sötétség miatt. Persze a "hosszú böjt után" jön az ünnep: most május elején például hajnali négykor már világos van, este fél

tízkor pedig még nemigen kell világítás.

Végül mindenkit szívesen invitálok, hogy látogasson meg, feltéve, ha van ideje, és persze egy bőkezű ökonómusa...

KEGYELEMESŐ ALSÓVÁROSON

fr. Kálmán Bertalan OFM

A hétköznapi zsolozsma könyörgéseiben esőért imádkoztunk. Az eső nem érkezett meg, de 2003 május 10-én a kegyelem esője öntözte a barátok és a vendégek lelkét Alsóvároson. Vendégségben voltunk a Napbaöltözött Asszony szentélyében, ezen a csodálatos szombat estén.

Délután kettő óra tájban, amikor szinte mindenki a kiállítás rendezésével volt elfoglalva a sekrestyés testvér, Valér szaladt hozzám: "Gyere, mert Pásztórról zárándokok jöttek." Magamra kaptam a habitust, és szaladtam. A templomba lépve felejthetetlen élményben volt részem: a zárándokok a Fekete-Máriánál énekeltek: "Mária hazavár, jöjjetek, kegyelmet, szentáldást kérjetek..." A Bálint Sándor emléktáblát már felszerelték a falra, de nem volt még felavatva. Úgy éreztem, a felavatás valójában most történik.

Sándor bácsi. Mindenki így hívta Bálint Sándort, magam is így szólítottam, amikor 1978-ban személyesen találkoztam vele. Sán-

dor bácsi azt mondta magáról: "a népelet kutatója vagyok". Megadta neki az Úr, hogy újra, holtában is halhatta azt a gyönyörűséget, amit életében kutatott. Kutatását sokan nem értékelték, fölöslegesen tartották. Úgy érzem ezen a szombat délután volt Bálint Sándor az igazi rehabilitációja. Az

örökkévalóságból lepillantott kedves imádságos helyére, ahol felszendült az ének halálának 23. évfordulóján. Az ének, amely a nép szívében született és csendült fel, olyan édesen, hogy a szívekig hatolt. Igazán csak az Istennek élő lélek érzi meg mondanivalóját, és a Fekete-Mária, aki most is értünk

könnyezik, hogy el ne vesszünk.

Este Szilárdfy Zoltán, Bálint Sándor ismerője celebrálta a szentmisét és mondott szentbeszédet, majd Barna Gábor, a Szegedi Tudományegyetem Néprajzi Tanácskének vezetője emlékezett a kiváló pedagógusra és kutatóra. Bálint Sándor kedves imádságos helyén, a Fekete-Mária oltár mellett Barna Gábor, a köztársasági elnök felesége, Mádl Dalma és Gyulay Endre megyés püspök jelenlétében immár ténylegesen is felavattuk az emléktáblát, melyre Bálint Sándor szavait vették: "Istennem legyőztél, hogy magadhoz magasztalj, mindent elvettél, hogy megajándékozhass magaddal."

A szentmise után a kolostor kvadrumjában Zombori István, a Móra Ferenc Múzeum osztályvezetője nyitotta meg az 500. Éves Szeged-alsóvárosi templom és kolostor c. kiállítást. A rendezvény fővédnöke, Mádl Ferenc köszöntő levelét felesége, Dalma asszony olvasta fel. Mádl Ferenc kiemelte: Bálint Sándor nem halálával, hanem életáldozatával hagyott nyomott. Kérte, a ferenccsek őrizték és mutassák meg Szent Ferenc hagyatékát, követni Krisztust.

SZERETNI EGY TEMPLOMOT

Dlusztus Imre

Amúgy is csönd volt. Így viszont hófehér, vastag dér lepté el. A szentbeszéd kidöccent a kerékvágásból, és László atya arról vallott, milyen gyötrelmes a szüzesség.

Édesanyám mesélte, aki ebben a templomban halt meg. Egész életében írt naplót. Ezekhez a rövid, idézetekkel ékesített és mélabús darvadozásokkal bebaránított följegyzésekhez egyszerű naptárakat, kis füzeteket használt. Halála előtt fél évvel, az utolsó közös karácsonyon kapott tőlem egy szép, könyvkötéses, keményfedeles naplónak valót. Ebben írta meg, hogy halni készül, és anyák napján már nem élt.

A ferencesek evangéliumi estét szerveztek. Írók, papok, laikus hívők, rendbéli testvérek, újságírók tartottak előadást és tartanak ma, a franciskánus templom-kolostor együttes ötszázadik, ünnepi évében is. Anyám ezeknek az esteknek és az odajáró közösségnek volt a lelke. Egy épp hogy nyugdíjba vonult tanárnő, egy kívül-belül gyönyörű aszszony.

Az egyik esten édesanyám szomszédja, egy idős úr szólt hozzá. Izgatott volt. Az első, zavart mondata közben összeesett, anyám ölébe hullt. Ott halt meg. A napló ezt nevezte szép, kegyes halálnak, a kívánt visszatérésnek abba a bizonyos közös, lángoló fészekbe, amiről Pilinszky írt. Így halt meg anyám is. A Bálint Sándorról szóló előadás után szót kért, de csak odáig jutott, hogy "Sanyi bácsi", aztán összeesett és meghalt. Egyháziak foglalkozásuk révén gyakran

találkoznak a halállal, mégis e két döbbenet nyomán hosszú ideig szüneteltek az evangéliumi esték.

Mindannyian ott voltunk a halálakor. Apám, anyám anyja, ikertestvére, húga és én is. Mit akarhatott mondani? Utolsó éveiben Bálint Sándor gyakran vendégeskedett a családjuknál. Nagy-

apámmal iskolatársak voltak, egy utca sem választotta el a két paprikás házat, amelyekben a hasító lányoktól gyűjtötte első anyagait A szögedi netzet megírásához. A vendégfogadás nagymamám büszkeszósos húsaival ért csúcsára, mire Sanyi bácsi minden egyes alkalommal megjegyezte, hogy "Mariskám, inkább krumpilis tarhonyát csinátá vóna".

Bálint Sándort ebben a templomban búcsúztatták. Szobra ott áll a kapuhoz vezető sétány egyik szerény szegletében. Az a pap, akire a itkosrendőröktől való félelmében a naplóját lizta, jelentéseket írt. Azt nem tudom, hogy akkor ki fogalmazott, amikor lakásán húszegynéhány fiatal hallgatta az Örökhétfő verseit. Magá-

tól a leittasodott szerzőtől.

Anyámék a templom felújításakor születtek. A bába csak édesanyámat vallotta be, a másikat, lévén életképtelen, kitette a konyha hideg kövére. Aki hosszú órák múltán fölsírt. Meleg vízbe rakták, babusgatták, aztán odakerült a nővére mellé, nagyapám volt a legbüszkébb édesapa a jugoszláv határvidéken. Minden bizonnyal ez a büszkeséggel vegyes megkönnyebbülés hozta el a döntést, hogy a városi hivatalnok megfizette a felújított neobarokk oltár két angelát.

Kezdő napilapos újságíró voltam; amikor híriül vettük, hogy a kolostor falainak feltárásakor szenzációs újdonságra lelt a régész-történész csapat. A második szint a Magyarországon alig-alig ismert fachwerkes szerkezettel épült: a közismert barokk jegyek mögül előtűnt a gótika.

A török uralom idején a megtűrt rendház gvárdiánja felkereste a város parancsnokát. Akkoriban ebből a ferences közösségből látták el egész Szegedet jó szóval, szentségekkel, kenetekkel és orvosi tanáccsal. A folygülemlent munkához több szolgáló testvérré, nekik meg kibővített kolostorra volt szükségük. A pasa gúnyos fölénnyel adta ki engedélyét: lehet bővíteni, de a rendház alapterülete nem változhat. Így emeltek emeletet német mintára, s így született meg a korabeli Magyarország első kétszintes kolostora.

Szóltam a szegedi tévéseknek, hogy itt nemcsak téma, de feladat is van. Virágh Pál operatőr selyemfényvel párnázta ki a sekrestyét, onnan beszélt a plébános. Király Zoltánnal műsort készítettünk a franciskánus múltrol,

és levélírássra buzdítottuk a szegedieket. Százszám írták, hogy a rendházat vissza kell adni a ferenceseknek.

A levelek nyomán újabb műsorok készültek. Péter László a templom kapuja előtt érvelt, a kamera a fölszámolt szentháromság szobor helyén állt. Bálint Sándor ekkor már nem élt, de mégis élt. Egy régi fotójára gondoltam akkor sokszor. A Dóm téren állt egy csoport szegedi egyetemista, a harangjátékot figyelték. Radnóti Sándor keze Bálint Sándor vállán pihent. "Jelképnek is szép" - írta erről Péter László.

A dolgok itt összebújnak.

Bálint Sándor szobrát az a Kalmár Márton készítette, akinek napsugaras műteremháza ötpernyire van a templomtól. Ugyanabban az utcában élt nemrég bekövetkezett haláláig Puskás Imre festőművész is, a legszebben felújított parasztvégű házában. Kedves gipsz díszítőfiguráit Kalmár lánya készítette.

A napsugaras házak vályogfaliból árad ki az ősi város lelke. Hamarabb visszahoztuk a ferenceseket, mint hogy a kolostort valódi birtokként lakhatták volna be. Az első önkormányzati választás előtt kiköltözött a szociális otthon és megjelent három

agg testvér. Három kicsi csuha imbolygott a tér rózsái között.

A mai gyakran nyüzsgő, fiatalos rendházi mindennapok szépségeitől már nem látni az akkori aggályokat. Lesz-e itt újra élet? Lett.

Innen köszönt el az én édesanyám.

(*megjelent: Élet és Irodalom, 47. évfolyam, 19. szám*)

"VESTIGIA CHRISTI HODIE SEQUENTES"

fr. Varga Kapisztrán OFM

Régi adósságomat törleszttem ezzel az írással, amikor viszatekintek az egész rend provinciái nevelési és tanulmányi titkárainak a 2002 októberében Assisiben tartott kongresszusára. Bálint Kapisztrán az erdélyi provinciának már régen beszámolt erről, de mivel számomra, és véleményem szerint az egész rend számára is fontos eseményről van szó, melynek hatása messze túlmutat a konferencia idején, ha késve is de megosztom veletek élményeimet.

Amikor 2002. október 11-én útra keltünk Bálint Kapisztránnal, a stefanita provincia nevelési és tanulmányi titkárával és a Rómában tanuló Orbán Szabolccsal, (sajnos a mariána provinciából senki sem vett részt a kongresszuson,) már

kb. másfél éves előkészítő munka után voltunk. Ekkorra már megküldték a konferencia munkadokumentumát, amihez még az előző évben kérdőíveket kellett kitölteni stb. Sajátos történelmi eseményre is sor került még október 11-én a szombathelyi kolostorban, mert aznap együtt volt a három magyar nyelvű provincia három Kapisztrán nevű tagja. Zuhogó esőben való vezetés után 12-én szerencsésen megérkeztünk a kongresszus színhelyére, Proziunculába, ahol a Domus Pacisban és Le Stuoie vendégházban voltunk elszállásolva.

A koncelebrált Veni Sanctera, amin Giacomo Bini miniszter generális volt a főcelebráns, másnap innét vonultunk át a téren át Porziuncula bazilikába. A generális már előtte köszöntött mindenkit személyesen, de mielőtt beléptünk volna a templomban

mindnyájunknak személyesen adott át egy kis san damiánói keresztet, mintegy Szt. Ferenc útjának kezdetéhez kapcsolva a mi munkánk kezdetét is. Már korábban is örömmel fedeztük fel az ismerősöket, a MEFRA provinciáinak képviselőit, a szlovák a cseh, és a zágrábi titkárokat, és a lengyeleket is.

A kongresszus tényleges munkája a Porziunculában elköltött ebéd után a Rend tanulmányi és nevelési titkárának, José Rodrigues Carballónak bevezetőjével kezdődött. Ebből tudhatuk meg, hogy a kongresszusnak 132 tagja volt, 116-an képviseltek egy-egy provinciát, kuszatódiát, 16-an pedig a konferencia szervezésében teljesítettek szolgálatot. Jól jellemzi az eseményt, hogy csupán 3 provincia, ill. kusztódiáról nem volt jelen senki. A miniszter generális nyitó beszédében történelmi összefüggéseibe helyezte összejöveteleket, melynek összehívá-

sához az szolgáltatta az alkalmat, hogy a Ratio Formationis tíz éve jelent meg. A konferencia egyik fő célja ennek megfelelően az volt, hogy reflektáljon az azóta eltelt időre, és hogy ennek megfelelően fogalmazzon meg ajánlásokat a generálisnak és az idei nagykáptalannak, valamint hogy tekintse át a nevelési és tanulmányi titkárok feladatkörét. A konferencia tapasztalata alapján azt mondhatom, hogy ez a korábban nem létező tisztség mára az egész rendben komoly, lényeges tartalommal bíró beosztás, provinciánk helyzetét értékelve ennek fényében pedig azt mondhatom, hogy nincs okunk a szégyenkezésre. A generális ezután áttekintette azoknak a kongresszusoknak a sorát, melyeket a rend központja szervezett a különböző szinteken tevékenykedő nevelők számára. Első volt időrendben a novícius magiszterek egy hónapos kongresszusa, 1988-ban, melyen tőlünk Balázs atya vett részt. Követte ezt 1990-ben az egyszerűfogadalmas testvérek magisztereinek találkozója, ahol János atya képviselte a provinciát. Sajnos a folyamatos továbbképzés felelőseinek (1993), a jelölt magiszterek (1995), a rend történéseinek, (1999) gyűlésén közülünk senki sem vett részt, de a hivatásgondozás felelőseinek találkozásán, 2000-ben Zalán és Jakab ott voltak. Beszédjének második részében a generális személyes élmények és benyomások, valamint a számadatok tanúságai alapján mutatta be a nevelés helyzetét a rendben. A rendi nevelés problematikus pontjait is őszintén feltáró beszédje elég

nagy visszhangot váltott ki.

A továbbiakban az ilyenkor lehetséges, és megszokott módon teltek napjaink. Reggel valamelyik nyelvi csoport misézett a Porziuncula kápolnában. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy sajátos volt MEFRA megoldása, német és francia nyelvűek, meg magyarok. Nem kis csodálkozásunkra a mi misénk tehát francia nyelven volt. De hát végül is volt egy azaz egy francia nemzetiségű testvér, és a volt francia gyarmatokról még vagy négy "francia anyanyelvű" fekete testvér is, tehát a "franciák" már majdnem annyian voltak, mint a németek, csak hogy a németek udvariasak voltak.) A délelőttök általában közös imádsággal kezdődtek, -melyek többnyire igen szép és összeszedett imák voltak, nem a rend hivatalos nyelvein csupán, hanem a résztvevők anyanyelvén, így többször magyarul is, nem kis meglepetésére az erdélyiektől román anyanyelvet elváró spanyol szervezőtől, - majd nagy plénum előtt elhangzó előadásokkal és nyelvi csoportok szerinti megbeszéléssel folytak. Az erdélyi testvérek az egyik olasz csoportban voltak, (volt összesen három,) míg én az egyes számú angolban (kettő volt) együtt három amerikai, a dél-afrikai, a Fülöp szigeteki, a tajvani, a litván, a zimbabwei, a szlovák (Mihály Juráj, ismertebb nevén Bandika), az ausztrál és az ír titkárokkal voltam egy csoportban. Érdeemes megjegyezni, hogy ezen felül volt még egy német és francia csoport és három spanyol. Gyakorlatilag így folytak a délutánjaink is, kiegészítve a csoportos munká-

ról szóló beszámolókkal és vitákkal, a vége felé pedig a javaslatok megszövegezésének ugyancsak fárasztó procedúrájával. Nem volt mindig könnyű végig hallgatni azok hozzászólásait, "akiknek mindig mindenhez hozzá kellett szólni", de számtalan vidám és igazán ferences is dolog történt ilyenkor. A plenáris ülések előtt nem tudtam, miért nevet fel időről időre a teremben ülők egy része. Kiderült, hogy az olasz szinkron tolmács vicceket olvasott fel mindaddig, amíg a munka el nem kezdődött, s a teremben ülők ezeken nevettek fel időről időre. A viccek pedig olyan jók voltak, hogy Carballónak, vagy a moderátornak nem volt könnyű dolga, amikor el akarta kezdeni a munkát. A vesperást ki-ki úgy oldotta meg ahogy tudta. Mi többnyire magyarul elimádkoztunk, vagy átmentünk a bazilikába. Két-három naponként pedig fergeteges rekreációk voltak, amelyek valóban felfrissítettek bennünket. Így tehát eléggé kötött volt a programunk, de azért Miséztünk Szent Ferenc sírjánál, megnéztük a Sacro Conventót, és ott is vacsoráztunk, (valami hihetetlen volt abban az óriási, templom nagyságú refektóriumban étkezni,) ellátogattunk Alvernára, kimentünk San Damjánóba. Ezek az alkalmak mindig jól elő voltak készítve, és nagy élményt jelenttek mindenkinek.

Két jeles esemény kell még megemlítenem. Az egyik az volt, amikor a Domus Pacis egy nagy ötfogásos vacsorát adott a társaság tiszteletére. Bizony az nagyon finom volt, és még élő zenére

is futotta, ami aztán bámulatos hatást gyakorolt a társaságra. Nagy éneklés kerekedett, -ebben tartottak persze az olaszok és latin-amerikaiak, még olyan is volt, aki tánkra perdült. (A részleteket majd szóban.) A vacsora vége felé jártunk már, amikor megérkezett egy pasaréti zarándok csoport Grácián atya vezetésével, akik szintén ott voltak elszállásolva. A nagy vidámságot látva és hallva, voltak közülük olyanok, akik hosszú ideig leskelődtek az ablakoknál, mert hogy ilyent még nem láttak. A Másik Kapisztrán Szent János ünnepe volt. Minthogy hárman is viseltük ezt a nevet, (a zágrábi titkárnak is Kapisztrán Szt. János a védőszentje,) annak rendjelmódja szerint a napi munka kezdetén külön is köszöntötték a névnaposokat. Délutánra érkezett meg Jakab atya e-mailje, amiben részint nekünk gratulált, részint az egész kongresszus imáit kérte provinciánkért. Ezt elég nagy ováció kísérte, mert mi is készültünk az ünnepre, mégpedig úgy, hogy előétel gyanánt az általunk vitt Pick szalámit és kolbászt szolgálták fel, míg ebéd után erdélyi szilvapálinka és tokaji aszú volt a "nyomtató." Mindkét megmozdulást nagyra értékelték a testvérek.

A külső dolgokon túl három pontban tudnám összefoglalni, miért volt nagy élmény a kongresszuson való részvétel.

Először is igen jó előadásokat hallgathattunk, amelyek a kérdésekre adott válaszokkal és az ezek nyomán előkerülő konkrétumokkal, valamint a csoportos megbeszélésekkel nagyon hasznosak voltak. Mert nem csak

új információt kaptunk, hanem ezeken túl az is világossá vált s résztvevők számára, hogy az adott provincia gyakorlata hol is helyezkedik el a rend egészében, a rend egészében érvényesülő tendenciákhoz képest. Csak néhány emlékezetesebb előadást említenék még meg. Carballónak két érdekes előadása is volt, az egyik a munkadokumentumhoz kapcsolódott, a másik a nevelés bibliai megalapozását célozta, "Az egyetlen mester, a Názáreti Jézus iskolájában" címmel. Igen nagy vitákat váltott ki Lluís Oviedo előadása, mely a tavaszal kiküldött kérdőívek alapján a rendben megfigyelhető "túlélési stratégiákat" elemezte. Főleg a nyugat-európaiak részéről kapott kritikát az a megállapítása, hogy életünk bizonyos tradicionális elemeinek megléte, vagy hiánya (hagyományos liturgikus imádságok, rózsafüzér imádkozása, fegyelmi elvárások, habitus viselése, stb.) összefüggést mutat a hivatások számának alakulásával. Ferences, és szent ferenci kontextusba Johannes Freyer előadása helyezte a nevelést. Előadásának címe: "Ferenc, egy új élet nevelője." (Az már csak egy újabb érdekesség, hogy még aznap délután indult Magyarországra, hogy részt vegyen a piliscsabai ferences konferencián.) Merco Bartoli professzor, (az egyetlen világi előadóként) Szent Klára írásainak pedagógiai vonatkozásait elemezte, Massimo Fusarelli pedig rendkívül értékes és megalapozott szempontokat adott a "Nevelés az imádság és áhítat szellemében" c. előadásában. Egy nap a Iustitia et pax szellemében telt el, Peter Schorr

és Francisco O'Conaire gondolatai nyomán. Francisco az a testvér, akin tavaly ilyenkor jött ki éppen Magyarországon a malária, ezért nem tudott Pasaréten ott lenni a Bernát atya emlékére állított Mária szobor megáldásán. Magyarországi kórházi élményekkel is rendelkezve azután ő volt az a testvér, aki Viktor atyát szentségekkel ellátta bal esete után, és mindennap meglátogatta a római kórházban. Nagyon örültem, hogy személyesen is megköszönhettem neki jószágát, és beszámolhattam Viktor gyógyulásáról, amit ő is nagy örömmel és csodálkozással hallott. Alessandro Partini a nevelést úgy vizsgálta meg, mint ami közösségekben történik és a közösségi élet számára, míg Vincenzo Brocanelli, a brüsszeli nemzetközi közösség gvardiánja a képzés missziós vonatkozásairól, és az újabb missziós elképzelésekről és gyakorlatról szólt. Massimo Reschiglian, az assisi provinciális, pedig a nevelésre ma minden dokumentumba alkalmazott "Személyes kísérés" kifejezés tartalmát világította meg. Nekem személy szerint ez sokat jelentett, mert ez a gyakran használt kifejezés így nem egy a mai divatos fordulatok közül, hanem tartalmat is nyert.

(folytatjuk)

EGY ÁLOM SZÜLETÉSE ÉS ELHALÁSA - MAJSAI MÓR ÉS A MAGYAR SZENTFÖLD

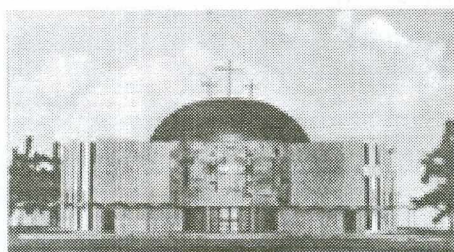
Szabó Csaba

Majsai János Mór négy év híján egy évszázadot felölelő életpályája rendkívül tartalmas, tanulságos. Mór atya olyan ember volt, aki bármihez nyúlt, mindig óriási tenni akarással, jószándékkal tette azt, és hatalmas erővel küzdött céljai megvalósításáért. Nem rajta állt, hogy a mégoly nemes kezdemények is félbe maradtak, soha meg nem valósulhattak.

Majsai János 1891. október 26-án született Bácspéterréven egyszerű parasztszülők gyermekeként. 1904-től a Szabadkán végezte a gimnáziumot. 1908. szeptember 5-én vette fel Szent Ferenc ruháját Pécsen. 1909. szeptember 6-án tette le egyszerű fogadalmát. 1911-ig filozófus Dunaföldvárott, majd 1911-1912-ben Baján. 1912-től 1916-ig a Pázmány Péter Tudományegyetem teológia karára járt, jeles diplomával végzett. Ünnepeles fogadalmat 1913. szeptember 7-én tett Gyöngyösön. Kohl Medárd esztergomi segédpüspök szentelte szerpappá 1914. június 29-én a belvárosi ferencesek templomában, áldozópappá pedig 1915. június 29-én az Angolkisasszonyok templomában. 1915 júliusában az egri ferences zárdában, 1915 augusztusában pedig a szatmárnémeti rendházban működött.

1916. augusztus 6-ig Gyöngyöspüspökin kisegítő lelkész. Onnan saját kérésére P. Unghváry Antal provinciális a gyakorlati életbe helyezte ki Máriaradnára káplánnak és hitoktatónak.

1920 márciusban foglalta el új helyét Szatmárnémetiben. 1922-ben egy hétig Kaplonyban házfőnök és plébános, majd miután Luptovics Kolos atya megérkezett, Mór atya lett a hildegárdai házfőnök és plébános 1924. július 26-ig, amikor is visszajött Magyarországra. Mint plébános szerzett a plébániának 16 hold

kaszálót. Megszervezte a zavaros helyzetben átvett egyházközséget. Szokássá tette a házszenelést a hívek örömeire.

Hazaérkezése után Budapesten P. Tamás Alajos provinciálisnak beszámolt arról, hogy a Kapisztrán provincia minden tagja haza optált. Mór atya ezután hitoktatóként a fiú- és leánypolgáriban kapott beosztást Szolnokra. Öt egyesületet vezetett, 1924 októberében pedig megindította a Katholikus Élet című kétheti lapot. Ennek segítségével a templom számára karácsonyra elkészült és meg is szólalt három új harang. Sikerült visszaszereznie a pénzügyminisztérium kegyuraságát, amelyet az egyik korábbi plébános önként feladott. 1926-ban Szent Ferenc halálának 700. évfordulójára Szolnok városa viszaadta a rendnek a régi ferences gimnázium épületét. Ekkor restaurálták az 1724 és 1757 között épült barokk templomot, sőt a

ferences zárdá falait is. Az állam a szentély fölött a mennyezeten a vérellerítékező Krisztus freskóját festette meg.

1927-ben P. Virág Venánc provinciális titkár biztatására Mór atya elvállalta a Ferences Közlöny szerkesztését, így Budára helyezték. Egy év alatt rendezte a lap tetemes (14 ezer pengős) adósságát. 1928-ban még a Ferences naptárt szerkesztette, de 1929-ben már elindította a Szent Antal naptárt, amiből hamarosan 20.000 példány fogyott el.

Mór atya 1927-ben átvette az országos harmadrendi (terciárius) szövetség főtitkárságát. Úgy ítélte meg, hogy a terciáriusok élete nem illeszkedett bele az akkori élet körülményeibe. Ezért Ausztriába és Németországba utazott, hogy a missziós és terciárius ügyeket tanulmányozza.

1935 novemberében Mór atya megírta az új Terciárius vezérkönyvet, amely azonnal meg is jelent. Ennek nagy szerepe volt abban, hogy a harmadrendi mozgalom Magyarországon is egységessé vált.

1928-ban Mór atya Rómában megbeszélte P. Schrotty Pállal, hogy a provincia vállalja el a paokingi missziót Kinában. P. Oslay Oswald provinciális lelkesedéssel fogadta a definitórium döntése alapján a generális atya óhaját. A missziós munka támogatására indította meg Mór atya 1928 végén az Isten Dalosai című 20.000-es példányszámú havilapot, amely gyorsan elterjedt. Az 1929. évi januári definitórium ülése fölhívta a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett Ferences Provincia tagjait, jelentsék be, kik vállalkoznak önként a kínai apos-

tolkodásra. 14 atya, 10 klerikus és 16 testvér jelentkezett a paokingi misszióba. A provinciális ajánlótára P. Károlyi Bernát, P. Erdős Aporllinár és P. Tyukodi Lúcián; a testvérek közül pedig Tóth Titusz, Scheibl Szabin, Baráth Benedek és Gunszt Ede kaptak generálisi engedélyt az útra. 1929. szeptember 22-én indultak a Déli Pályaudvarról és a Viminale óceánjáróval 1929. december 7-én érkeztek Sanghajba.

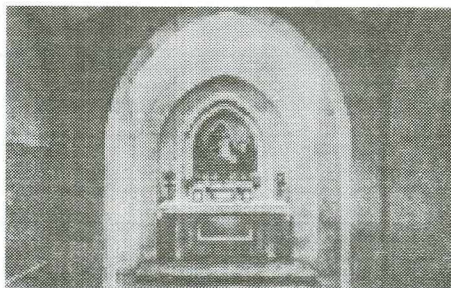
1931-ben P. Lombos László, 1932-ben P. Patik Piusz és P. Ferenczy Ipoly, 1933. október 4-én pedig négy szatmári irgalmas nővér indult Kínába, 1934-ben P. Gábris Grácián követte őket. Mór atya nyolc év után, 1936-ban átadta P. Oberten Odilónak a provinciális missziós prokurátorságot.

P. Kaiser Nándor 1932-ben - idős kora miatt - lemondott a szentföldi biztosági tisztségéről és maga helyett Majsai Mór atyát ajánlotta, akit P. Tamás Alajos provinciális fölterjesztésére ki is nevezett a generális. 1932 októberében Mór atya életében első alkalommal a Szentföldre zárandokolt. Ekkor született meg lelkében a Magyar Szentföld gondolata, hogy tudniillik a szentföldi szent helyek másolatait egy nagy templomba foglalja bele Magyarországon. A már meglévő példák nem nyerték meg tetszését, egy a magyar viszonyoknak megfelelő templomot kívánt felállítani.

Majsai Mór atya felismerte, hogy bármennyire is szeretne, nem juthat el mindenki Jézus szülőföldjére. Ezért akarta közel hozni az emberekhez a szent helyek áhítatát. A Magyar Szentföld arra kívánta figyelmeztetni a katoliku-

sokat, hogy ha földrajzi értelemben nem is, de minden hívőnek Jézus nyomába kell járni.

Mór atya 1936-ban megvette

a Budapest XII. kerületi Heinrich István u. 5. szám alatti telket és emeletes házat, majd a szomszédos villát és telket. Később az állam átadta neki a Heinrich Kálmán-féle alapítványt (a Heinrich István u. 1. szám alatt, és a vele szembe levő telket). 1936. augusztus 1-én a S. Congregatio de Relig., továbbá a generális és a szentföldi kusztos atya és az esztergomi érsekség engedélyével ki is költözött az új szerzeménybe. A provincia szintén jóindulatúan állt az ügy mellé, és engedélyezte a Szentföld című havilap megindítását.

Egyévi gondolkodás és tervezés után kialakult a Magyar Szentföld terve, amelyet Molnár Farkas mérnök készített el, akit Mór atya egy hónapra Palesztínába küldött, hogy rajzolja le és mérje fel az eredeti szentélyeket.

Mivel a szentföldi ügyek egyre több munkát jelentettek, Mór atya előbb leadta a hitoktatást, majd Schrotty Pál provinciális felmentette a Ferences Közlöny szerkesztése alól is. Ezzel Dám Ince teológiai tanárt bízta meg 1940-ben.

(folytatjuk)

Rendi Nagykáptalan

2003. június 5-én, csütörtökön a generálisválasztáson a választásra jogosultak José Rodríguez Carballo spanyol testvért - aki a Santiago de Compostela-i provincia tagja - választották meg rendünk generálisának.

Vicarius generálisnak pedig Antonio Franjnic-ot választották, a velencei provinciából, aki eddig a Rend általános titkára volt.

Június 7-én provinciánk elöljáróját Várnai Jakab testvért is megválasztották a Francia a Közép-Európai Konferencia defintorának.

Imádkozzunk értünk, hogy munkájukat bátor felelősségvállalással és a Szentlélek hangjára szüntelen hallgatva végezzék.

(következő számunkban bőven beszámulunk a Nagykáptalan eseményeiről)

MAGYAR BARÁT

A Kapisztrán Szent Jánosról

Nevezett Provincia Lapja

X. évfolyam 3. szám

MEGJELENIK HAVONTA

FELELŐS KIADÓ:

fr. Várnai Jakab miniszter provinciális
Szerkesztik: a pasaréti ferences növény-
dekek

HIVATALOS KÜLDEMÉNYEK ÉS
ADOMÁNYOK ELJUTTATÁSA

Varga Imre fr. Kapisztrán nevére és
címére „Magyar Barát” jelzéssel

Budapest, Pasaréti út 137.

Tel./fax: (1) 200-2623

e-mail: pasaret@ofm.hu